

SKANDINAVIENS CONCHYLIDIDÆ

H. D. J. WALLENGREN.

Gruppen *Conchylididæ* (GN.) skiljer sig från öfriga till familjen *Tortricidæ* hörande fjärilar derigenom, att bakvingarnes bakre mediannerv är mot basen helt naken, att samma vingar ega oberoende nerv, att framvingarnes subulnargren utgår från diskfältet strax bakom dettas bakre hörn och att slutligen tungan är hornartad, men kort och knapt synlig, hvarjämte vingarne äro fullt utbildade hos båda könen. — Till vår fauna höra blott tvänne släkten.

Släktet: CONCHYLIS (TREIT.) LED.

Bakvingarnes styloid- och ulnargrenar utgå ur samma punkt (bakre hörnet) af diskfältet, stundom förenade i gemensam stam.

I:o Framvingarne med 4 breda, glänsande silverfläckar. *Argyroptera* DUP.

I. **C. adamantana** (GN.) »framvingarne blodrödt rostfärgade, svartpunkterade, med 4 breda, starkt glänsande silverfläckar: den 1:sta vid basen, irregulier, den 2:dra vid framkanten nära spetsen, päronformig, dessa båda stora, den 3:dje i inkanten, äggformig, och den 4:de nära utkanten, droppformig, dessa båda mindre; bakvingarne ljust askgrå. Thorax, hufvud och antenner rostfärgade» GUENÉE.

WALLENGR. Sp. Tortr. & Tin. 13, 93.

Efter förmodan från Lappland. Ett exemplar sändt af SCHÖNHERR till BOISDUVAL. För FÖRF. okänd.

II:o Framvingarne utan större, glänsande silverfläckar, på sin höjd med dyliska linier eller punkter.

A) Framvingarne gula med brun strimma från anlhörnet till vingmidten eller derifrån fortsatt till vingspetsen. Palperna åtminstone 2 gånger så långa som hufvudet. *Xanthosetia* STEPH.

2. **C. hamana** (LIN.): framvingarne citrongula med snedt, rostfärgadt streck från anahörnet till vingmidten och ofta några få rostfärgade småstreck; fransar gula, i anahörnet bruna.

WALLENGR. Sp. Tortr. & Tin. 11, 74.

I Skåne, Bohuslän, Blekinge och Småland inom Sverige; vid Christiania och Töien inom Norge. Juli, Augusti.

3. **C. Zoegana** (LIN.): framvingarne citrongula; framkantens bas, en fläck på vingvecket, ett streck från anahörnet snedt till vingmidten och derifrån till vingspetsen, samt fransarne rostbruna. (Emellan strecket och fransarne inneslutes således en fläck af grundfärgen).

WALLENGR. Sp. Tortr. & Tin. 12, 75.

Skåne, Gotland, Öland. Juli, Augusti.

B) Framvingarne utan brun strimma från anahörnet till vingmidten eller derifrån fortsatt till vingspetsen. *Eupoecilia* STEPH.

4. **C. ambiguella** (HÜBN.): framvingarne med rundade vitaktiga fläckar och deremellan blekt ockragula, med bredt mörkbrunt tvärband, som vid framkanten är nästan dubbelt bredare än vid inkanten; hufvud och thorax ockragula.

WALLENGR. Sp. Tortr. & Tin. 12, 77.

Skåne, Westergötland, Christiania. Maj, Juni, Juli.

5. **C. straminea** (HAW.): framvingar halmgula, med ockrabrun inblandning, glänsande vit vattring och ett ockrabrun, af glänsande hvita linier eller punktrader infattadt, jämbredt tvärband, som hinner framkanten eller slutar kort derförinnan.

WALLENGR. Sp. Tortr. & Tin. 12, 78.

Gotland, Christiania. Juni, Juli.

6. **C. cruentana** (FROEL.): framvingar glänsande gulhvita, med ockragula skuggningar, ett jämbredt, något brutet, obestämdt begränsadt, vid framkanten och inkanten blygrått, brunfläckigt, i midten olivbrunt tvärband, samt olivbrun utkant med blygrå skuggningar; fransar glänsande blygrå; hufvud och thorax gulaktiga med silfvergrå glans.

WALLENGR. Sp. Tortr. & Tin. 12, 76.

Södra Sverige, åtminstone upp i Östergötland. Juli, Augusti.

7. **C. Zebrana** (HÜBN.): framvingar blekt olivgula eller ockragula med 5 smala, silfverhvita tvärband, af hvilka de 2:ne bakom midten beröra hvarandra vid diskfältets tvärnerv och bilda

härigenom ett X, som ofta i framkanten och inkanten berör med sina yttre spetsar äfven det 5:te bandet, hvilket återigen ofta är i framkanten gaffelformigt; fransar vid roten med gula, i spetsen med grå fläckar.

WALLENGR. Sp. Tortr. & Tin. 13, 95.

Skåne i Juli.

Slägtet: COCCYX (TREIT.) LED.

Bakvingarnes styloid- och ulnargrenar utgå ur diskfältet vidt skilda från hvarandra, den förra ur bakre hörnet, den senare ganska långt framom detsamma, eller åtminstone icke från samma punkt som den förra.

1:o Framvingarnes sesamoidgren utlöper i utkanten. *Argyrolepis* STEPH.

1. **C. aleella** (SCHULTZE): framvingarne brunröda med 4 rundade eller triangulära, stora blekgula fläckar: 2 i inkanten och 2 i framkanten, ofta tydligt kantade med blyglänsande linier.

WALLENGR. Sp. Tortr. & Tin. 12, 82.

Skåne, Halland. Juni, Juli.

2. **C. rutilana** (HÜBN.): framvingarne glänsande gullgula, basen, 2 tvärband och utkanten kanelröda eller blodröda med violetta blylinier; det 2:dra tvärbandet sänder en gren till analhörnet och utvidgas mot framkanten, så att det sträfvär att antaga formen af ett K.

WALLENGR. Sp. Tortr. & Tin. 12, 79.

Skåne, Blekinge, Gotland, Christiania och Finnmarken. Juli.

3. **C. Hartmanniana** (CLERK.): framvingarne ockragula; basen skuggad med rödbrunt; ett snedgående, mot framkanten af gul linea genombrutet, rödbrunt tvärband, som utsänder en gren till analhörnet; nära vingspetsen en rödbrun framkantsfläck; dessa rödbruna teckningar mer eller mindre kantade med blylinier och från framkantsfläcken utgå 2 parallela rader silfverpunkter.

WALLENGR. Sp. Tortr. & Tin. 12, 81.

Var. subbaumanniana (DOUBL.): betydligt mindre och blekare; tvärbandet börjar längre från basen och är mindre snedt.

STAIN. Man. II, 269.

Hela Sverige och vid Christiania. Juni, Juli.

4. **C. Deutschiana** (ZETT.): framvingarne halmgula, hos ♀ mörkare, med 1 inkantsfläck och 1 framkantsfläck vid basen, båda rostbruna; ett snedt, brunt (♂) eller kanelfärgadt (♀), nära framkanten till hälften, sällan helt genombrutet tvärband; nära vingspetsen en aflång, rostbrun framkantsfläck och midt öfver ett från anahörnet utgående brun, med utkanten parallel, stundom med framkantsfläcken till ett tvärband förenadt streck; alla dessa bruna teckningar innefattas af silfverhvita linier.

WALLENGR. Sp. Tortr. & Tin. 12, 85.

Var. lutulentana (H. S.): de bruna teckningarna på framvingarne felsläende.

H. S. Neue Schm. 35, p. 5.

Lappmarken, Dovre, Finnmarken. Juni, Juli.

5. **C. vulneratana** (ZETT.): framvingarne ljus ockragula; framkantens bas, ett i inkanten dubbelt så bredt som i framkanten, öfver midten gående, af silfverlinier begränsadt och af en silfverlinea genombrutet tvärband samt den af en slingrande silfverlinea genomskurna utkanten kanelbruna; rummet mellan tvärbandets och utkantens mörka färg betäckt af silfverfärgade, gulaktiga linier samt eger 1 skarpt begränsad mörkbrun punkt framom midten och 1—2 kanelbruna punkter eller fläckar i framkanten.

WALLENGR. Sp. Tortr. & Tin. 12, 80.

Dovre och Finnmarken. Juli, Augusti.

II:o Framvingarnes sesamoidgren utlöper i framkanten eller i vingspetsen.

6. **C. dubitana** (HÜBN.): framvingarne glänsande silfverhvita med blek olivgul inblandning; en grå fläck vid basen, en mörkgrå fläck vid inkantsmidten, ej hinnande öfver vingvecket, och en liten mörkgrå fläck vid framkantsmidten; utkanten skuggad med grått; bakvingarne gråaktiga, ej marmorerade; hufvud hvitt; thorax svart.

WALLENGR. Sp. Tortr. & Tin. 13, 94.

Hela halfön. Juni, Juli.

7. **C. dilucidana** (WILK.): framvingarne blekt halmgula med smal, brun linea längs framkanten från basen till midten; ett snedt gulbrunt tvärband nära basen från inkanten inåt halfva vingen; nära utkanten ett smalt, fullständigt, gulbrunt tvärband.

WILKINS. 311. STAINT. Man. II, 275 (non *francillana* HEIN, nec FABR.).

Skåne i Juli.

8. **C. posterana** (ZELL.): framvingarne hvita, gråspräckliga, vid utkanten grå, töckniga, med ett olivgrått, i inkanten utvidgadt och der på sidorna blygrått, och nära framkanten genom grå töcken genombrutet tvärband; vingspetsen brunaktig med blygrå och rödaktig inblandning, så att endast några hvita framkantshakar finnas; hufvud och thorax hvita.

ZELL. Isis 1847, 471. H. S. IV, 190. *ambigua* TREIT. VIII, 282. H. S. f. 64. HEIN. II, 1, 88 (exclus. syn. WILK. & STAINT.).

Blekinge i Juli.

9. **C. frigidana** (GN.): »framvingarne triangulära, glänsande hvitaktiga; vingfälten der och hvar gulaktigt olivbruna; vid basen en stor blågrå inkantsfläck; fransarne blågrå; framkant och inkant svartpunkterade; alla vingarne undertill vitmarmorerade; hufvud och palper hvita.» GUENÉE.

WALLENGR. Sp. Tortr. & Tin. 13, 92.

Dalarna. För. FÖRF. okänd.

10. **C. badiana** (HÜBN.): framvingarne halmgula, töckniga af ockragult, med glänsande, hvitaktiga, vågiga tvärlinier; framkantens bas, ett snedt från inkantsmidten utgående och der utvidgadt, öfver mer än halfva vingen räckande tvärband, en liten fläck vid anallhörnet och 2 vid framkanten, alla chokoladbruna; i framkanten nära vingspetsen 2 ljusa hakar; bakvingarne gråbruna.

WALLENGR. Sp. Tortr. & Tin. 12, 83, *rubigana* HEIN. II, 1, 81 (forma major) *badiana* STAINT. Man. II, 270.

Sveriges sydligaste provinser i Juli. (Uppgifves från Lapland och Norge, men möjligen följande art).

11. **C. cnicana** (DOUBL.): framvingarne hvitaktigt halmgula, töckniga af blekt ockragult, med glänsande, hvitaktiga, vågiga tvärlinier; ett snedt från inkantsmidten utgående och der ej utvidgadt, smalt, brunaktigt tvärband, som nästan förenas med en midt deremot varande framkantsfläck; en annan sådan framkantsfläck nära vingspetsen; inga ljusa framkantshakar nära vingspetsen; bakvingarne grå.

WILK. 292. STAINT. Man. II, 270, *rubigana* HEIN. II, 1, 81 (forma minor.) WALLENGR. Sp. Tortr. & Tin. 12, 84.

Sveriges sydligaste provinser samt Lapland. Juli.

12. **C. Smeathmanniana** (FABR.): framvingarne ockragula med glänsande hvitaktig inblandning; ett snedt ockrabrun tvärband från inkantsmidten, hinnande till hälften af vingen och midt deremot i framkanten en liten, ljust gulbrun fläck; en tresidig, ockrabrun fläck i anahörnet och midt deremot i framkanten en mindre ljusbrun fläck och emellan dessa fläckar brunaktiga töcken; utkanten ej bruntöcknig.

WALLENGR. Sp. Tortr. & Tin. 13, 87.

Hela Sverige. Juni, Juli.

13. **C. Kindermanniana** (TREIT.): framvingarne blekt ockragula med glänsande hvitaktig inblandning, framkantens bas ockrabrun; ett snedt ockrabrun tvärband från inkantsmidten, oftast sammanhängande med en midt deremot i framkanten varande ockrabrun fläck; en tresidig ockrabrun fläck i anahörnet och midt deremot i framkanten en annan samt utanför dessa en mörk hake; utkanten bruntöcknig; fransarnes delningslinea tydlig.

WALLENGR. Sp. Tortr. & Tin. 13, 86. *furcana* BHM. WALLENGR. l. c. 13, 88.

Skåne, Westergötland, Gotland, Christiania. Juni, Juli.

14. **C. Mussehliana** (TREIT.): framvingarne vid basen gulbruna, i inkantsbasen en silfverglänsande fläck; derefter ett bredt, hvitaktigt, silfverglänsande tvärband; dernäst ett bredt gulbrunt, i yttre brädden svartpudradt tvärband; derefter i framkanten en större firsidig, hvitaktig, silfverglänsande fläck och midt deremot en dermed genom en silfverglänsande, svartpudrad linea sammanhängande, silfverglänsande, med gulbrunt fylld triangel i inkanten; derutanför finnas gulbruna töcken med en hvitaktig, slingrande, silfverglänsande linea.

WALLENGR. Sp. Tortr. & Tin. 13, 90 (excl. syn. STAINT.). Westergötland i Juli.

15. **C. Manniana** (F. R.): framvingarne glänsande hvitaktigt gula, knapt mörktöckniga; ett skarpt begränsadt, jämbredt, svagt vinkelbrutet, från inkanten till vingmidten svart, derefter gulbrunt tvärband; ett gulbrunt tvärband från framkanten

(nära vingspetsen) afsmalnande till utkanten (nära anahörnet); ofta en liten, tresidig, svartbrun inkantsfläck mellan båda banden.

F. R. 134, t. 51, f. 8. H. S. IV 189. HEIN. II. 84 (exclus. syn. WILK & STAINI).

Skåne. Juli.

16. **C. ciliella** (HÜBN.): framvingarne gråhvita eller gulhvita, silfverglänsande, med gråtöcknig, rosenfärgad utkant; från inkantsmidten ett snedt, tämligen bredt, rödbrunt, mot inkanten mörkare, ofta svartaktigt, framåt mattare och försvinnande tvärband; framkantsbasen med rödbrun långsfläck; fransarnes bas rosenröd.

WALLENGR. Sp. Tortr. & Tin. 13, 89.

Hela Sverige. Maj, Juni.

17. **C. pallidana** (ZELL.): framvingarne glänsande gulaktigt hvita, gråspräckliga; framkantsbasen och ett bredt genombrutet, i inkanten utvidgadt tvärband öfver midten, svartaktiga; ett smalt, böjdt, grått tvärband nära utkanten; hufvud gulhvitt; thorax grå.

ZELL. Isis 1847, 742. H. S. IV, 190, f. 389. HEIN. II, 1, 88 (excl. syn. WILK. & STAINI.) *albicapitana* COOKE. Zoologist p. 7800. STAINI. Ent. Ann. 1862, p. III. M'LACHL. E. A. 1869, p. 86 (exclus. syn. ZETT.).

Blekinge. Juli.

18. **C. gilvicomana** (ZELL.): framvingarne blekt ockragula, utanför midten brunpudrade och bruntöckniga; ett bredt, fram till utvidgadt, af föga tydliga blylinier begränsadt, brunt tvärband öfver midten; vingspetsen snedt till anahörnet brun med blygrå inblandning; hufvud ljusgult; thorax gulbrun.

ZELL. Isis 1847, 742. *Flaviscapulana* H. S. IV, 224, VI 160, f. 97, *gilvicomana* HEIN. II, 1, 86.

Skåne. Juli.

19. **C. nana** (HAW.): framvingar blekt ockragula med rosenröd anstrykning; basen och framkanten till midten blygrå; ett bredt, mot inkanten utvidgadt och derifrån till vingmidten i det inre gulbrunt, svartfläckigt, för öfrigt blygrått tvärband, som vid framkanten har i yttre brädden en mörkare fläck; från 2 mörka framkantsfläckar utgår till utkanten en grå eller brun, mer eller

mindre tydlig skuggning; hufvud blekt ockragulaktigt; thorax mörkgrå.

HAW. Lep. Br. 439. SAINT. Man. II, 272, *ambiguana*
FROEL. Tortr. 112. H. S. IV, 192. WALLENGR. Sp. Tortr. &
Tin 13, 91, *pallidana* H. S. f. 65, *pumilana* H. S. f. 66.
HEIN. II, 1, 90.

Småland, Odalen, Romsdalen, Gudbrandsdalen, Dovre, Sönd-
møre. Juni, Juli.

20. **C. curvistrigana** (WILK.): framvingarne blekgula, skug-
gade med ockragult; gulhvita, silfverglänsande tvärlinier; ett grått
streck längs framkanten till basen; ett regelbundet, någorlunda
begränsadt, vid framkanten bredare, grått tvärband öfver midten
och ett grått, krökt streck från framkanten (nära vingspetsen) till
anälhörnet; utkanten gråaktigt töcknig; hufvud olivbrunt; thorax
rostbrun med gulaktiga skuldertäckare.

WILK. 302. SAINT. Man. II, 272. HEIN. II, 1, 87.

Skåne i Juni.

21. **C. atricapitana** (STEPH.): framvingarne hvitaktigt kött-
färgade, vid basen gråtöckniga; en oregelbunden grå fläck i in-
kantsmidten och midt deremot i framkanten en annan mindre,
båda hos ♂ vidt skilda, men hos ♀ genom gulaktig färg nästan
förenade; nära vingspetsen 2 mörka framkantsfläckar; från den
inre af dessa ett mörkt band till utkantsmidten; utkanten grå-
töcknig; bakvingarne blekgrå med mörkare vattring; hufvud och
thorax svarta (♂) eller hufvud olivbrunt och thorax svart (♀).

WILK. 298. SAINT. Man. II, 271. HEIN. II, 1, 87.

Skåne i Juni.